

میزان مهارت‌های اطلاع‌یابی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در جستجوی اطلاعات از پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی پیوسته و رابطه متغیرهای زمینه‌ای با آن*

محبوبه علیجانپور^۱، حیدر مختاری^۲، فاطمه علیجانپور^۳

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: به سبب افزایش حجم اطلاعات، کسب مهارت‌های اطلاع‌جویی از پایگاه‌های اطلاعات علمی برای محققان ضروری است. هدف این پژوهش تعیین میزان مهارت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در جستجوی اطلاعات از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته موجود در کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران بود.

روش بررسی: مطالعه پیمایشی توصیفی و پژوهش کاربردی بوده است. نمونه پژوهش ۳۳۵ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل بودند که از میان کل ۲۶۰۰ نفر از دانشجویان این دانشگاه در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ خورشیدی به روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق‌ساخته‌ای بود که روایی آن با نظر متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی تایید و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ $\alpha=0/89$ به دست آمد. داده‌ها در دو سطح آمار توصیفی (جدول توزیع فراوانی) و استنباطی (آزمون‌های یومان ویتنی و کروسکال والیس) و با استفاده از نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: بین جنسیت دانشجویان و سطح مهارت آنان در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته رابطه معناداری وجود نداشت. اما بین مقطع و نیز حوزه تحصیلی دانشجویان و میزان مهارت آنان در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی رابطه معنادار وجود داشت. همچنین تنها ۱۱/۵ درصد دانشجویان در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی مهارت متوسط به بالا و ۶۹/۲ درصد آنان مهارت کم داشتند و ۱۹/۳ درصد هیچ مهارتی در استفاده از این پایگاه‌ها نداشتند.

نتیجه‌گیری: با توجه به اثرگذاری رشته و مقطع تحصیلی بر مهارت‌های جستجوی اطلاعات، توجه به این تفاوت‌ها در آموزش مهارت‌های اطلاع‌یابی ضروری است. میزان مهارت دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته وضعیت مطلوبی ندارد؛ لذا برگزاری منظم کلاس‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی مناسب برای آنان پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان؛ پایگاه‌های اطلاعاتی؛ دانشگاه‌ها

پذیرش مقاله: ۹۲/۱۲/۱۱

اصلاح نهایی: ۹۲/۱۲/۱۱

دریافت مقاله: ۹۲/۵/۹

ارجاع: علیجانپور محبوبه، مختاری حیدر، علیجانپور فاطمه. میزان مهارت‌های اطلاع‌یابی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در جستجوی اطلاعات از پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی پیوسته و رابطه متغیرهای زمینه‌ای با آن. مدیریت اطلاعات سلامت ۱۳۹۳؛ ۱۱(۷): ۹۸۴-۹۷۴.

*- این مقاله حاصل یک کار پژوهشی خودساخته است و توسط هیچ سازمانی مورد حمایت قرار نگرفته است.

۱- باشگاه پژوهشگران جوان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فیروزکوه، فیروزکوه، ایران (نویسنده مسؤول)

Email:mahboub behalijanpour@yahoo.com

۲- استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه پیام نور، ایران

۳- کارشناس، علوم تربیتی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

به بازیابی اطلاعات غیرعلمی محدود و منحصر می‌شود. به همین دلیل است که بازیابی اطلاعات توسط افراد متخصص و آشنا با مهارت‌های جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی الکترونیکی و ضرورت آموزش مهارت‌های اطلاع‌یابی به کاربران مطرح می‌شود (۱۰)؛ چرا که، آنان این مهارت‌ها را ضمن به کارگیری در محیط آموزشی، در آینده به محیط کار حساس خود که مرتبط با سلامت جامعه است می‌برند؛ لذا لزوم بررسی میزان مهارت و توانمندی دانشجویان علوم پزشکی در جستجو از منابع الکترونیک، از جمله پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته پزشکی برای دستیابی به اطلاعات مورد نیازشان بیش از پیش احساس می‌شود.

با توجه به اهمیت دسترسی استادان و محققان حوزه علوم پزشکی به اطلاعات روزآمد و جامع، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کتابخانه دیجیتالی پزشکی را از سال ۱۳۸۷ خورشیدی برای استفاده بسیاری از محققان و دانشجویان رشته‌های پزشکی و مرتبط با آن تاسیس کرده است. این کتابخانه دارای تعدادی از مهمترین و معتبرترین پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی جهان است که به صورت پیوسته دسترسی‌پذیر است و تمام دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور به این کتابخانه دسترسی دارند. بنابراین، با توجه به اهمیت پایگاه‌های اطلاعاتی و از آنجایی که دانشگاه علوم پزشکی بابل نیز مثل سایر دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور عضو کتابخانه دیجیتالی پزشکی است، پژوهشگران درصدد برآمدند تا میزان توانمندی دانشجویان این دانشگاه را در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته این کتابخانه (شامل MD Science Scopus, Springer, Wiley, Consult, Direct, Proquest و Ovid) که تقریباً اکثر رشته‌های علوم پزشکی را تحت پوشش قرار می‌دهد، بررسی نمایند. همچنین، در این پژوهش برخی از عوامل اثرگذار در میزان مهارت محققان در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی از جمله جنسیت، مقطع تحصیلی و رشته تحصیلی مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به اینکه میزان آگاهی و استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی بین دانشجویان بر حسب جنسیت،

مقدمه

از زمان پیدایش وب و پیشرفت چشمگیر آن، شاهد استفاده فزاینده از منابع اطلاعاتی الکترونیکی هستیم (۱). در واقع، دسترسی به فهرست‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته و مجلات تمام متن الگوهای استفاده از کتابخانه‌ها را متحول ساخته است (۲) و مسیرهای دستیابی به اطلاعات علمی کم و بیش از حالت سنتی خارج و وارد عرصه‌های نوین شده است که گام آغازین ورود به این عرصه، آشنایی با فناوری اطلاعات و مهارت‌های مورد نیاز در این حوزه است. این مهارت‌ها شامل قابلیت‌هایی است که فرد بتواند به واسطه آنها به تشخیص نیاز اطلاعاتی بپردازد؛ از میان انبوه اطلاعات، مناسب‌ترین منبع اطلاعات را با راهبرد جستجوی موفق برای رفع نیاز اطلاعاتی خاص خود انتخاب کند؛ اطلاعات مورد نیاز خود را مکان‌یابی و ارزیابی کند و در نهایت، از اطلاعات را استفاده کند.

این گونه مهارت‌ها و توانایی‌ها که سواد اطلاعاتی نامیده می‌شود (۳)، اهمیت بسیاری دارند. بنابراین، آشنایی با شیوه‌های بازیابی اطلاعات و استفاده از منابع علمی در حکم یکی از ابعاد سواد اطلاعاتی مبتنی بر فناوری‌های نوین، همچون استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی، کتابخانه‌های دیجیتال و نرم افزارهای بازیابی اطلاعات، برای محققان ضروری است (۴).

در این میان، محققان گروه علوم پزشکی نیز از این امر مستثنی نیستند؛ چراکه با توجه به رشد روز افزون پیشینه‌های الکترونیکی و سیستم‌های اطلاعات پزشکی، محققان رشته‌های علوم پزشکی ناگزیرند آگاهی کافی و مهارت لازم را در جستجو و استفاده از این منابع کسب کنند (۵). پژوهش‌های این زمینه حاکی از آن است که میزان آشنایی و مهارت استفاده پژوهشگران حوزه سلامت نیز کم‌رنگ است (۶-۹)؛ به طوری که ناآشنایی این محققان با مهارت‌های جستجوی اطلاعات الکترونیکی و مزایای استفاده از آن در پژوهش گاه موجب کم اهمیت جلوه داده شدن این منابع عظیم اطلاعاتی شده و گاه جستجوی آنان

کاربرد مفاهیم جستجوی پیشرفته اطلاعات در پایگاه‌های اطلاعاتی پایین‌تر از سطح متوسط بود (۴).

نتایج پژوهش هاشمیان و همکارانش نشان داد تعداد بسیار محدودی از جامعه مورد پژوهش با کتابخانه دیجیتالی پزشکی آشنایی داشتند. از میان پایگاه‌های اطلاعاتی، پایگاه Up to Date شناخته‌شده‌ترین و پر استفاده‌ترین پایگاه بوده است. از میان روش‌های جستجو، جستجوی پیشرفته، بیشترین و جستجوی خبره کمترین میزان استفاده را در بین کاربران داشت. همچنین از میان عملگرها، عملگرهای بولی بیشترین میزان استفاده را داشت (۶).

مجبری و همکارانش در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که میزان آشنایی و استفاده کاربران از کتابخانه دیجیتالی پزشکی بسیار کم بود. بین میزان آشنایی و میزان استفاده پزشکان برحسب درجه تحصیلی آنان همبستگی زیاد مشاهده شد. بین دو متغیر آشنایی و استفاده از منابع الکترونیک کتابخانه دیجیتالی پزشکی همبستگی زیادی بود. در میان پایگاه‌های الکترونیکی Science Direct و MD consult بیشترین استفاده را داشتند (۷). نعمتی انارکی و باب‌الحوایجی نیز در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که میزان آشنایی و استفاده دانشجویان از کتابخانه دیجیتالی در سه دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی کمتر از حد متوسط بود. از بین این سه دانشگاه، دانشجویان دانشگاه تهران بیشترین استفاده را از این کتابخانه داشته است. همچنین، بین میزان استفاده از استراتژی‌های جستجو توسط دانشجویان تفاوت معناداری بین این سه دانشگاه وجود داشت (۸). نتایج پژوهش شهبازی و همکارانش نشان داد بین استفاده از بانک‌های اطلاعاتی و نرم افزارها و مهارت‌های جستجو بر اساس تجربه آموزشی اختلاف معناداری وجود دارد. بین استفاده از بانک‌های اطلاعاتی بر اساس مدرک تحصیلی آنان اختلاف معناداری وجود داشت. همچنین افراد بین گروه سنی ۳۴-۴۰ سال و با سابقه آموزشی بین ۶-۱۰ سال بیشترین مهارت را در جستجو از بانک‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی داشتند. اعضای دانشگاه با

مقطع تحصیلی و یا رشته تحصیلی متفاوت است لذا بررسی این متغیرها و تاثیر آنها بر میزان مهارت دانشجویان می‌تواند موجبات برنامه‌ریزی دقیق‌تر جهت افزایش بهره‌وری و استفاده بهینه از این پایگاه‌های اطلاعاتی را فراهم نماید. به علاوه، اشراف بر میزان مهارت‌های دانشجویان رشته‌های پزشکی در کار با پایگاه‌های اطلاعات تخصصی پزشکی کمک می‌کند تا در گام‌های بعد به تقویت این مهارت‌ها در قالب‌های مختلف دست زد.

پژوهش‌های انجام شده در این زمینه، میزان آشنایی و استفاده از منابع الکترونیکی و همچنین مهارت کاربران در اطلاع‌جویی از منابع الکترونیکی را در گروه‌های مختلف کاربران مورد بررسی قرار داده‌اند که در ذیل به برخی از آنها اشاره می‌شود.

رسول‌آبادی در پژوهش خود در زمینه شیوه‌های جستجوی اطلاعات در اینترنت و رابطه آن با فعالیت‌های علمی و پژوهشی اعضای هیأت علمی به این نتیجه رسید که ۵۸/۷ درصد از اعضای هیأت علمی با استراتژی جستجو آشنا نبوده و ۴۲/۲ درصد اصلاً از آن استفاده نمی‌کردند (۱۱). بر اساس نتایج پژوهش اسلامی و کشاورز، دانشجویان از میان انواع پایگاه‌های اطلاعاتی - تخصصی با Science Direct آشنایی بیشتری داشتند. از میان عملگرها، عملگر «+» دارای بیشترین میزان و عملگر «-» دارای کمترین میزان استفاده بود (۱۲). نتایج پژوهش بیگدلی و همکارانش نشان‌دهنده استفاده زیاد اعضای هیأت علمی از کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی بود. اعضای هیأت علمی زن نسبت به اعضای هیأت علمی مرد بیشتر از پایگاه‌ها استفاده می‌کردند. اعضای هیأت علمی با مدرک کارشناسی ارشد و دکتری بیش از اعضای هیأت علمی با مدرک تخصص و فوق‌تخصص پزشکی با کتابخانه دیجیتال پزشکی آشنا بودند. همچنین، عدم اطلاع از پایگاه‌ها، کمبود افراد متخصص و آشنا به این پایگاه‌ها و ناآشنایی با شیوه‌های جستجو از عمده مشکلات کاربران در دسترسی به اطلاعات بوده است. (۱۳). مهدیان و همکارانش در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که مهارت دانشجویان تحصیلات تکمیلی در استفاده و

مامایی، و پیراپزشکی بودند. حجم نمونه با توجه به حجم جامعه ($N=2600$) و با مراجعه به جدول مورگان، ۳۳۵ نفر ($n=335$) برآورد شد. این تعداد به روش تصادفی طبقه‌ای نسی انتخاب شدند و پرسش‌نامه‌ای بین آنها توزیع شد. سوالات پرسش‌نامه‌ای محقق ساخته در دو بخش الف) سوالات میزان استفاده و آشنایی با روش‌های جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته با ۷ گویه در طیف لیکرت و ۲ گویه به صورت چندگزینه‌ای با امکان انتخاب بیش از یک گزینه، و ب) هجده سؤال مهارتی چندگزینه‌ای فقط با یک پاسخ درست طراحی شد. پرسش‌نامه‌ها به صورت حضوری در محل این چهار دانشکده بین دانشجویان این دانشکده‌ها توزیع شد و پس از کنار گذاشتن پرسش‌نامه‌های مخدوش و ناقص (تعداد ۳۵ پرسش‌نامه)، داده‌های ۳۰۵ پرسش‌نامه تجزیه و تحلیل شد. میزان بازگشت پرسش‌نامه‌ها ۸۹/۷ درصد بود.

روایی این پرسش‌نامه با نظرخواهی از متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی احراز شد و پایایی آن با اجرا روی ۳۰ نفر از افراد جامعه آماری بر حسب Cronbach Alpha برابر $\alpha=0/89$ به دست آمد. داده‌ها در دو سطح آمار توصیفی (جداول توزیع فراوانی) و استنباطی (آزمون‌های یومان ویتنی و کروسکال والیس) و با استفاده از نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

از کل پاسخگویان به تعداد ۳۰۵ نفر، ۲۱۳ نفر (۶۹/۸ درصد) زن و ۹۲ نفر (۳۰/۲ درصد) مرد بودند. از بین چهار حوزه تحصیلی عمده (دربدارنده ۲۰ رشته تحصیلی)، ۱۱۶ نفر (۳۸/۰ درصد) از حوزه پرستاری و مامایی، ۸۱ نفر (۲۶/۶ درصد) از حوزه پیراپزشکی، ۶۲ نفر (۲۰/۳ درصد) از حوزه پزشکی و ۴۶ نفر (۱۵/۱ درصد) از حوزه دندانپزشکی مشارکت داشتند. همچنین، میزان مشارکت دانشجویان بر اساس مقطع تحصیلی شامل ۳۷ نفر کاردانی (۱۲/۱ درصد)، ۱۶۳ نفر کارشناسی (۵۳/۵ درصد)، ۸۵ نفر دکتری حرفه‌ای (۲۷/۹ درصد) و ۲۰ نفر دکتری تخصصی (۶/۵ درصد) بود.

مدرک دکتری مهارت بیشتری در جستجوی اطلاعات و استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی نسبت به افراد با مدرک پایین‌تر داشتند (۱).

سیامک و همکارانش به این نتیجه رسیدند که بیشتر دانشجویان سواد اطلاعاتی پایینی دارند. همچنین بین سواد اطلاعاتی با متغیر جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود نداشت (۹). در خارج از کشور، نتایج پژوهش Foo و همکارانش نشان داد میزان مهارت سواد اطلاعاتی پایه، از جمله جستجوی اطلاعات، در بین دانش‌آموزان سنگاپوری رضایت‌کننده نبوده و مهارت‌های سواد اطلاعاتی آنان زیر حد متوسط بود (۱۴). Baro و همکارانش به این نتیجه رسیدند که بیشتر دانشجویان با منابع اطلاعاتی پیوسته، از جمله پایگاه‌های Medline, CINHAL, HINARI و منابع موجود در کتابخانه مجازی که برای بازیابی مقالات مرتبط با علوم پزشکی مورد نیاز هستند آشنایی نداشتند. آنان دلیل این امر را کمبود مهارت سواد اطلاعاتی دانشجویان و ناموفق بودن برنامه‌های آموزشی کتابخانه‌ها و دانشکده‌های پزشکی قلمداد کردند (۱۵). Sharma و همکارانش نشان دادند که بیشتر کاربران با منابع الکترونیک مختلف در زمینه‌های خاص آشنایی داشته و به طور منظم از آنها استفاده می‌کنند. مجلات الکترونیکی بیشترین استفاده را در میان پاسخگویان داشت (۱۶). آنچه از متون بررسی شده برمی‌آید این است که تقریباً در همه موارد میزان مهارت‌های اطلاع‌یابی کاربران از منابع الکترونیک در سطح ضعیف گزارش شده است. و نیاز به آموزش در همه موارد مورد تاکید قرار گرفته است. تحقیق حاضر نیز با هدف مطالعه روی مهارت‌های اطلاع‌جویی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته پزشکی انجام گرفته است.

روش بررسی

مطالعه، پیمایشی توصیفی و از دسته پژوهش‌های کاربردی بوده است. جامعه آماری کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱ در ۲۰ رشته تحصیلی از چهار دانشکده پزشکی، دندانپزشکی، پرستاری و

عملگرها هنگام جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته استفاده نمی‌کردند و تنها ۲۵ نفر (۸/۲ درصد) آنان از این عملگرها زیاد یا بسیار زیاد استفاده می‌کردند. البته از بین عملگرهای مختلف (شامل OR، NOT، *، ؟ و ")، عملگر AND با میانگین (۳/۳۰) و (۲/۸۳) به ترتیب شناخته‌شده‌ترین و پراستفاده‌ترین عملگر در بین دانشجویان استفاده‌کننده از این پایگاه‌ها و "علامت ستاره" (*) با میانگین (۲/۲۸) و (۲/۳۰) درصد) به ترتیب ناشناخته‌ترین و کم استفاده‌ترین عملگر در بین این دانشجویان بوده است. میزان آشنایی و استفاده از این عملگرها (به جز آشنایی با عملگر AND) در مجموع پایین‌تر از حد متوسط یا نقطه میانی ($X=3$) بوده است.

برای تعیین میزان مهارت، دانشجویان بر اساس پاسخ‌دهی به ۱۸ سؤال محقق ساخته در پرسش‌نامه به چهار گروه مهارتی با سطوح بدون مهارت، با مهارت کم، با مهارت متوسط و با مهارت زیاد تقسیم‌بندی شدند:

گروه اول: بدون مهارت = دانشجویانی که به هیچ سؤال مهارتی پاسخ درست ندادند.

گروه دوم: مهارت کم = دانشجویانی که به یک تا شش سؤال مهارتی پاسخ درست دادند.

گروه سوم: مهارت متوسط = دانشجویانی که به هفت تا دوازده سؤال مهارتی پاسخ درست دادند.

گروه چهارم: مهارت زیاد = دانشجویانی که به سیزده تا هیجده سؤال مهارتی پاسخ درست دادند.

تعداد ۵۹ نفر (۱۹/۳ درصد) اصلاً به هیچکدام از سؤالات مهارتی پاسخ صحیح ندادند. با توجه به اینکه تنها یک نفر به ۱۴ سؤال مهارتی (سطح مهارت زیاد) پاسخ صحیح داده است، در نتیجه، دو سطح مهارت متوسط و مهارت زیاد در هم ادغام شدند و سطح مهارتی جدیدی عنوان مهارت متوسط به بالا تعریف شد. داده‌های حاصل از این سطح‌بندی نشان می‌دهد ۲۱۱ نفر (حدود ۶۹/۲ درصد) دانشجویان دارای مهارت کم و ۳۵ نفر (۱۱/۵ درصد) آنان دارای مهارت متوسط به بالا در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته

یافته‌های پژوهش در زمینه میزان آشنایی و استفاده دانشجویان از روش‌های جستجوی اطلاعات در پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته نشان داد، از بین ۳۰۵ کاربر، ۸۴ نفر (۲۷/۵ درصد) هیچ آشنایی با روش‌های جستجو در این پایگاه‌ها نداشتند. اغلب آنان (۱۵۶ نفر، ۵۱/۱ درصد) آشنایی کم یا بسیار کمی با این پایگاه‌ها داشتند و فقط ۱۰ نفر (۳/۳ درصد) به میزان بسیار زیاد یا زیاد با این پایگاه‌ها آشنایی داشتند. همچنین، ۱۱۰ نفر (۳۶/۱ درصد) اصلاً از پایگاه‌ها استفاده نمی‌کردند. اغلب افراد (۱۲۸ نفر، ۴۱/۹ درصد) کم یا بسیار کم و تنها ۲۰ نفر (۶/۶ درصد) زیاد یا بسیار زیاد از این پایگاه‌ها استفاده می‌کردند. در مجموع، هم میزان آشنایی و هم میزان استفاده دانشجویان از این پایگاه‌ها چندان مطلوب نبوده است. از بین روش‌های مختلف جستجو (شامل quick search tools, search history, browse, advanced search, basic search, search expert و affiliation search, synonym search, search)، روش جستجوی «Search history» با میانگین (۲/۶۴) شناخته شده‌ترین و «Browse» با میانگین (۲/۵۰) پراستفاده‌ترین روش جستجوی اطلاعات بوده است. روش جستجوی «Affiliation search» با میانگین (۱/۹۲) و (۱/۷۴) درصد) به ترتیب ناشناخته‌ترین و کم‌استفاده‌ترین روش‌های جستجوی اطلاعات دانشجویان از این پایگاه‌ها بوده است. در کل، هم میزان آشنایی و هم میزان استفاده دانشجویان از این روش‌های جستجو کمتر از حد متوسط ($X=3$) بود. یافته‌های پژوهش در زمینه میزان آشنایی و استفاده دانشجویان از عملگرها موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته نشان داد، میزان آشنایی اغلب دانشجویان (۱۴۰ نفر، ۴۵/۸ درصد) با عملگرهای بولی و سایر عملگرهای این پایگاه‌ها در حد کم و بسیار کم بوده است و فقط ۳۳ نفر (۱۰/۸ درصد) با این عملگرها آشنایی زیاد یا بسیار زیاد داشتند. ۵۸ نفر (۱۹ درصد) با این عملگرها اصلاً آشنا نبودند. همچنین ۷۸ نفر از دانشجویان (۲۵/۶ درصد) اصلاً از این

اختلاف درصد نمرات مهارتی آنها در هر سطح مهارتی کمتر از ده درصد است. برای آزمون این فرضیه از آزمون ناپارامتری یومان-ویتنی استفاده شد. نتایج این آزمون نشان می‌دهد که دانشجویان دختر و پسر از نظر سطح مهارت در پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته تفاوتی ندارند و جنسیت رابطه‌ای با سطح مهارت ندارد $U=103.5$, $N_1=213$, $N_2=92$ $P=.157$; بنابراین، فرضیه یک رد می‌شود (جدول ۱).

بوده‌اند و ۵۹ نفر (۱۹/۳ درصد) هیچ مهارتی در جستجو از این پایگاه‌ها نداشته‌اند. در واقع، سطح مهارتی بیشتر دانشجویان در این زمینه کم بوده است. همچنین در این پژوهش ۳ فرضیه مورد آزمون قرار گرفتند. فرضیه اول، بین جنسیت دانشجویان و سطح مهارت آنان در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته رابطه معناداری وجود دارد. طبق داده‌های توصیفی مندرج در جدول ۱، دختران و پسران دانشجو از نظر سطح مهارتی کم و بیش مشابه‌اند و

جدول ۱. فراوانی و درصد دانشجویان دختر و پسر بر حسب سطح مهارت آنان در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته

جمع		پسر		دختر		مهارت
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	سطح مهارت
۱۹/۳	۵۹	۲۱/۷	۲۰	۱۸/۳	۳۹	بدون مهارت
۶۹/۲	۲۱۱	۶۳/۱	۵۸	۷۱/۸	۱۵۳	مهارت کم
۱۱/۵	۳۵	۱۵/۲	۱۴	۹/۹	۲۱	مهارت متوسط به بالا
۱۰۰	۳۰۵	۱۰۰	۹۲	۱۰۰	۲۱۳	جمع

فرضیه سوم: بین حوزه تحصیلی و سطح مهارت دانشجویان در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته رابطه معناداری وجود دارد. همچنان که داده‌های توصیفی در جدول ۳ نشان می‌دهد، تعداد (درصد) دارندگان مهارت متوسط به بالا در دانشجویان دندانپزشکی با ۲۳/۹ درصد بیشتر از دانشجویان حوزه‌های تحصیلی دیگر است. بیشتر دانشجویان پیراپزشکی (با ۸۰/۲ درصد) مهارت کمی در جستجو و استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی دارند.

سطح مهارت دانشجویان بر حسب حوزه تحصیلی آنان همگن نیست. برای آزمون این فرضیه از آزمون ناپارامتری کروسکال والیس استفاده شد. نتایج نشان داد که بین حوزه تحصیلی و سطح مهارت دانشجویان در جستجو و استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته رابطه معنادار وجود دارد (۱۲/۱۴۶), $p=0/007X^2=$ بنابراین، این فرضیه نیز تأیید می‌شود.

فرضیه دوم- بین مقطع تحصیلی دانشجویان و سطح مهارت آنها در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته رابطه معناداری وجود دارد. همچنان که داده‌های توصیفی در جدول ۲ نشان می‌دهد، با بالا رفتن مقطع تحصیلی تعداد (درصد) دارندگان مهارت متوسط به بالا نسبت به دو گروه دیگر و نیز دارندگان مهارت کم نسبت به افراد بی‌مهارت افزایش می‌یابد.

برای آزمون این فرضیه از آزمون ناپارامتری کروسکال والیس استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد که بین مقطع تحصیلی و سطح مهارت دانشجویان در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته رابطه معناداری وجود دارد (۳۴/۶۲۲), $p=0/001X^2=$

بنابراین، این فرضیه تأیید می‌شود و با بالا رفتن سطح (مقطع) تحصیلی بر مهارت دانشجویان در جستجو و استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی افزوده می‌شود (جدول ۲).

جدول ۲: فراوانی و درصد دارندگان انواع سطوح مهارتی جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته برحسب مقاطع تحصیلی آنان

کارדانی	کارشناسی	دکتری حرفه‌ای	دکتری تخصصی	جمع
سطح مهارت	فراوانی درصد	فراوانی درصد	فراوانی درصد	فراوانی درصد
بدون مهارت	۴۰/۵ ۱۵	۵/۹ ۵	۰/۰ ۰	۱۹/۳ ۵۹
مهارت کم	۵۰/۵ ۲۲	۶۸/۲ ۵۸	۰/۷۰ ۱۴	۶۹/۲ ۲۱۱
مهارت متوسط به بالا	۰/۰ ۰	۲۵/۹ ۲۲	۰/۳۰ ۶	۱۱/۵ ۳۵
جمع	۱۰۰ ۳۷	۱۰۰ ۸۵	۱۰۰ ۲۰	۱۰۰ ۳۵۰

جدول ۳: فراوانی و درصد دارندگان انواع سطوح مهارتی جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته برحسب حوزه‌های تحصیلی

مهارت	پزشکی	دندانپزشکی	پرستاری و مامایی	پیراپزشکی	جمع
سطح مهارت	فراوانی درصد	فراوانی درصد	فراوانی درصد	فراوانی درصد	فراوانی درصد
بدون مهارت	۲۳/۹ ۲۱	۲۳/۹ ۱۱	۱۳/۵ ۱۶	۱۳/۶ ۱۱	۱۹/۳ ۵۹
مهارت کم	۵۰ ۳۱	۵۲/۲ ۲۴	۷۸/۷ ۹۱	۸۰/۲ ۶۵	۶۹/۲ ۲۱۱
مهارت متوسط به بالا	۱۶/۱ ۱۰	۲۳/۹ ۱۱	۷/۸ ۹	۶/۲ ۵	۱۱/۵ ۳۵
جمع	۱۰۰ ۶۲	۱۰۰ ۴۶	۱۰۰ ۱۱۶	۱۰۰ ۸۱	۱۰۰ ۳۰۵

بحث

جستجوی خبره (expert search) با ۲/۳ درصد دارای کمترین میزان استفاده بوده است. همچنین مهدیان، شهبازی و نیک نژاد در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که مهارت دانشجویان تحصیلات تکمیلی در استفاده و کاربرد مفاهیم جستجوی پیشرفته اطلاعات در پایگاه‌های اطلاعاتی پایین تر از سطح متوسط بود (۴). بیگدلی و همکارانش نیز به این نتیجه رسیدند که ناآشنایی با شیوه‌های جستجو از عمده مشکلات کاربران در دسترسی به اطلاعات بوده است (۱۳). به رغم اختلاف در نتایج تحقیقات مختلف از این نظر، ناآشنایی دانشجویان با روش‌های جستجوی پایگاه‌ها و نداشتن مهارت کافی در استفاده از این روش‌ها موجب بازیابی اطلاعات غیر مرتبط و بی‌کیفیت می‌شود.

در رابطه با میزان آشنایی و استفاده دانشجویان از عملگرهای مختلف (شامل OR, NOT, *، ؟ و "")، یافته‌ها نشان داد میزان آشنایی دانشجویان با عملگرها با ۲۴/۶ درصد در حد بسیار کم می‌باشد. همچنین ۲۵/۶ درصد دانشجویان اصلاً از

در پژوهش حاضر میزان مهارت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در جستجو از پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی پیوسته با توجه به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آنان بررسی شد. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد که مهارت‌های اطلاع‌یابی این دانشجویان در جستجوی اطلاعات از پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی ضعیف و میزان آشنایی و استفاده دانشجویان از روش‌های جستجوی اطلاعات در پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته بسیار کم بوده است. از میان روش‌های جستجوی مختلف، روش جستجوی «Search history» با میانگین (۲/۶۴ درصد) شناخته شده‌ترین و «Browse» با میانگین (۲/۵۰ درصد) پراستفاده‌ترین روش جستجوی اطلاعات در بین این دانشجویان بود. در صورتی که در پژوهش هاشمیان، جنتی‌کیا و همکارش (۶) از میان روش‌های جستجو، جستجوی پیشرفته (Advanced search) با ۴۸/۴ درصد بیشترین میزان استفاده را در بین رزیدنت‌ها داشته و

(۸)، سیامک و همکاران (۹)، Foo و همکاران (۱۴)، Baro و همکاران (۱۵) هماهنگی دارد. مهمترین دلیل این بی‌مهارتی و یا مهارت کم، شرکت نکردن آنان در کلاس‌های آموزشی برگزار شده و یا اطلاع‌رسانی نامناسب، اعم از چاپ جزوات آموزشی در این زمینه یا راهنمایی طرز جستجوی پایگاه‌ها از طریق وب سایت دانشگاه می‌باشد.

همچنین با توجه به آزمون فرضیه اول بین جنسیت دانشجویان و سطح مهارت آنان در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی رابطه معناداری وجود نداشت. در واقع، میزان مهارت دانشجویان دختر و پسر در استفاده از پایگاه‌ها تقریباً مشابه است؛ یعنی در این مورد، میزان مهارت هر دو گروه در سطح پایین قرار دارد نتیجه به دست آمده با پژوهش سیامک و همکاران همخوانی دارد (۹)؛ اما بیگدلی و همکاران عکس این قضیه را تایید کردند و به این نتیجه رسیدند که اعضای هیأت علمی زن موفقیت بیشتری نسبت به اعضای هیأت علمی مرد در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی داشتند که دلیل این امر شرکت بیشتر اعضای هیأت علمی زن در کلاس‌های آموزشی و استفاده بیشتر آنان از منابع الکترونیک در طرح‌های تحقیقاتی و مقالاتشان بود (۱۳).

آزمون فرضیه دوم نشان داد، بین مقطع تحصیلی دانشجویان و میزان مهارت آنان در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته رابطه معناداری وجود دارد. پس می‌توان نتیجه گرفت که دانشجویان با مقطع تحصیلی بالاتر مهارت بیشتری در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی دارند؛ که دلیل این امر می‌تواند استفاده بیشتر آنان از پایگاه‌ها برای انجام تحقیقات، تکمیل پایان‌نامه و یا تجربه بیشتر در استفاده از پایگاه‌ها باشد. این نتایج با یافته‌های شهبازی و همکاران (۱) مطابقت دارد؛ به طوری که آنان در پژوهش خود دریافتند اعضای هیأت علمی دانشگاه با مدرک دکتری مهارت بیشتری در جستجوی اطلاعات و استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی نسبت به افراد با مدرک پایین‌تر دارند. همچنین مجیری و همکارانش در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند بین میزان آشنایی و میزان استفاده پزشکان برحسب درجه تحصیلی آنان همبستگی زیاد

عملگرها هنگام جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته استفاده نمی‌کردند. این در حالی است که آشنایی با عملگرها و عملکرد آنها در جستجو و دقیق‌سازی راهبردهای فرمول بندی عبارات جستجو عاملی مهم در اطلاع‌یابی بهینه است. با توجه به میانگین به دست آمده از میزان آشنایی و استفاده از عملگرها، عملگر «AND» با میانگین (۳۰/۳ درصد) و (۲/۸۳ درصد) به ترتیب شناخته شده‌ترین و پراستفاده‌ترین عملگر در بین دانشجویان بوده است. نتیجه به دست آمده با یافته‌های اسلامی و کشاورز هماهنگی دارد. همچنین با توجه به نتایج یافته‌های هاشمیان و همکارانش (۶) عملگرهای بولی نسبت به سایر عملگرها بیشترین استفاده را در بین دانشجویان داشته‌اند. از طرفی، رسول‌آبادی به این نتیجه رسید که ۵۸/۷ درصد از اعضای هیأت علمی با استراتژی جستجو آشنا نبوده و ۴۲/۲ درصد اصلاً از آن استفاده نمی‌کردند (۱۱). نعمتی انارکی و باب‌الحوائجی نیز دریافتند که میزان استفاده دانشجویان از استراتژی‌های جستجو در سطح پایین بوده است. همه این یافته‌ها حاکی از ضعف افراد در تدوین راهبرد کارآمد جستجوی اطلاعات است. با توجه به این که استفاده از عملگرها نقش مهمی در بازبایی اطلاعات مرتبط و تدوین استراتژی مناسب اطلاع‌جویی دارد، به نظر می‌رسد دانشجویان مورد بررسی نتوانند جستجوهای کارآمدی داشته باشند.

در مورد تعیین میزان مهارت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در استفاده از پایگاه‌ها، یافته‌های به دست آمده نشان داد ۱۱/۵ درصد دانشجویان دارای مهارت متوسط به بالا و ۶۹/۲ درصد آنها دارای مهارت کم بوده‌اند و ۱۹/۳ درصد هیچ مهارتی در استفاده از این پایگاه‌ها نداشته‌اند. البته در دیدگاهی دقیق و سخت‌گیرانه، سطح مهارتی دانشجویان متوسط و پایین‌تر از آن بوده است و این امر نشان‌دهنده سطح نامناسب مهارت آنان در اطلاع‌جویی از این پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته، علی‌رغم صرف هزینه سالانه زیاد برای اشتراک آنهاست. این نتیجه با یافته‌های سایر محققان، از جمله مهدیان و همکاران (۴)، نعمتی انارکی و باب‌الحوائجی

پزشکی ضرورت دارد. این کار باید در قالب برگزاری دوره‌های آموزشی و کلاس‌های سواد اطلاعاتی پی‌گیری شود. بررسی عوامل جمعیت‌شناختی و زمینه‌ای اثرگذار بر این مهارت‌ها می‌تواند نتایجی به دست دهد تا دست‌اندرکاران آموزش در کم و کیف این دوره‌ها و طراحی این پایگاه‌ها بر طبق این نتایج تجدیدنظر کنند. تحقیق حاضر آغاز راهی در این عرصه است و تعمیم نتایج و تأیید آثار آن نیازمند مطالعات دیگری است.

پیشنهادات

با توجه به نتایج به دست آمده پیشنهادهای اجرایی برای بهبود وضعیت مهارتی کاربران کتابخانه دیجیتال پزشکی و همچنین پژوهش‌های آینده در ذیل عرضه می‌شود:

۱- با توجه به ناآگاهی دانشجویان از پایگاه‌های اطلاعاتی و محدودیت کلاس‌های آموزشی در این زمینه پیشنهاد می‌شود علاوه بر برگزاری کلاس‌های آموزشی در این زمینه، جزوات آموزشی و خودآموز میان کاربران این پایگاه‌های اطلاعاتی تکثیر و توزیع شود؛

۲- به دلیل تعداد زیاد پایگاه‌های اطلاعاتی موجود در کتابخانه دیجیتال پزشکی و کاربرد متنوع هر کدام از این پایگاه‌ها، پیشنهاد می‌شود در رابطه با آموزش هر کدام این پایگاه‌های اطلاعاتی از دانشجویان نظرسنجی کرد تا پایگاه‌هایی که بیشتر مورد استفاده دانشجویان هستند، در اولویت قرار گرفته و آموزش داده شوند؛

۳- برگزاری کارگاه‌های آموزشی در زمان مناسب‌تر و ایجاد شرایطی که دانشجویان بیشتری در این کارگاه‌ها شرکت کنند؛

۴- گنجاندن یک واحد درسی مستقل تحت عنوان «آشنایی با شیوه‌های جستجوی پیوسته» سبب می‌شود تا دانشجویان علاوه بر آشنایی با مهارت‌های کار با رایانه و نرم‌افزارهای سودمند، با اینترنت و فنون جستجوی پیوسته نیز آشنا شوند.

تشکر و قدردانی

از همکاری کارکنان و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل که در جمع‌آوری داده‌ها همکاری کردند قدردانی به عمل می‌آید.

وجود دارد (۷). این یافته‌ها از آن رو منطقی است که با افزایش سطح و مقطع تحصیلی، مواجهه افراد با پژوهش بیشتر شده و آنان با مهارت‌های اطلاع‌یابی بیشتر آشنا می‌شوند. اما بیگدلی و همکارانش (۱۳) دریافتند که اعضای هیأت علمی با مدرک کارشناسی ارشد و دکتری بیش از اعضای هیأت علمی با مدرک تخصص و فوق تخصص پزشکی با کتابخانه دیجیتال پزشکی آشنا بودند که دلیل امر را مشغله‌های کاری بیشتر متخصصان و فوق متخصصان در بیمارستان و مطب و حضور کم‌رنگ آنها در کلاس‌های آموزشی دانستند.

طبق نتایج آزمون فرضیه سوم، رابطه معناداری بین حوزه تحصیلی دانشجویان و میزان مهارت آنان در جستجوی اطلاعات وجود دارد؛ به گونه‌ای که دانشجویان رشته‌های گروه دندانپزشکی دارای بیشترین مهارت و دانشجویان گروه پیراپزشکی دارای کمترین میزان مهارت در استفاده از این پایگاه‌ها بوده‌اند. بررسی علت‌های ممکن این تفاوت نیازمند بررسی تلفیقی (کمی-کیفی) دیگری است.

نتیجه‌گیری

پایگاه‌های اطلاعاتی پیوسته پزشکی مورد اشتراک کتابخانه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور از جمله منابع معتبر و مهم حاوی اطلاعات علمی هستند که سالانه بودجه هنگفتی برای خرید و اشتراک آنها صرف می‌شود. از سوی دیگر، داشتن مهارت در جستجوی اطلاعات از این پایگاه‌ها لازمه کار موفق محققان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی است که با سلامت و بهداشت انسان‌ها سروکار دارند. یافته‌های این پژوهش نشان داد دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل، و به لحاظ تفسیری، دیگر دانشگاه‌های علوم پزشکی مشابه، نه تنها مهارت لازم را در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی ندارند؛ بلکه با این پایگاه‌ها آشنایی کمی دارند که این امر ناکارآمدی آنها در اطلاع‌جویی و ضعف سواد اطلاعاتی آنها را خاطر نشان می‌کند. از این رو، رفع موانع موجود در راه آشنایی و استفاده از این پایگاه‌ها و مهارت‌آموزی برای جستجوی هدفمند و کارآمد اطلاعات از این پایگاه‌ها برای دانشجویان دانشگاه‌های علوم

References

1. Shahbazi SH, Keshtiaray N, Yousefi A. An evaluation of the skills and use of electronic databases according to the variables of age, qualification and experience among the university faculty members (A case study at Isfahan University). *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 2012; 69: 2096-100.
2. Tyagi S. Use and awareness of electronic information sources at IIT Roorkee, India: A case study. *Italian Journal of Library & Information Science* 2011; 2 (1): 4586-608.
3. Khaleghi N, Siamak M. Educating of information literacy, Tehran: Ketabdar 2010;P.9[Article In Persian].
4. Mahdian M, Shahbazi SH, Niknejad M. Study of graduate students' skills in the use of electronic databases and digital library as a component for information literacy, *Knowledge Science* 2012; 17: 61-70. [In Persian]
5. Asemi A, Riyahiniya N. Awareness and use of digital resources in libraries of Isfahan University of Medical Sciences, Iran. *Electronic Library* 2007; 25 (3), 316-27.
6. Hashemian M, Jannatikia M, Hashemian A. Medical resident's skills in information retrieval in online databases in the Iranian National Medical Digital Library, Esfahan Medical University. *Health Information Management* 2012; 10(1): 108-10. [In Persian]
7. Mojiri SH, Rahimi R, Bahrami Z, Yaghoubi M, Hematian P. Evaluating the knowledge of physicians about and their Usage of Iranian National Medical Digital Library in Isfahan University of Medical Sciences. *Health Information Management* 2012;9(3):348-55.[In Persian]
8. Nemati Anaraki L, Babalhavaeji F. Investigating the Awareness and Ability of Medical Students in Using Electronic Resources of the Integrated Digital Library Portal of Iran: A Comparative Study. *Electronic Library* 2013; 31(1):70-83.
9. Siamak M, Alipour Nodoushan Kh, Khalighi N. Measurement of the Information Literacy Level in the Students of Qom University of Medical Sciences during 2010–2011. *Qom Univ Med Sci* 2013;7 (Suppl 1):23-30. [In Persian]
10. Shahbazi SH, Shahtalabi B, Mahdian, M. A survey of faculty members' use of electronic databanks in education and research activities (case study, Isfahan University), *Educational Sciences* 2009; 8: 55-83. [In Persian]
11. Rasulabadi M. Familiarity of faculty members of Kordestan Medical University with information seeking methods in internet and its relation with their scientific and research Activities. *Scientific Communication* 2007; 2(7). [In Persian]
12. Eslami A, Keshavarz H. Study of online electronic information search skills among Ph.D. students at Faculty of Geography, University of Tehran. *Information Sciences & Technology Quarterly* 2007; 23 (1-2): 45-60. [In Persian]
13. Bigdeli Z, Hasanzadeh M, Safaee Z. Faculty members' use of National Medical Library in Bushehr University of Medical Sciences, *National Librarianship Research and Information Organization* 2012; 23 (3): 54-67. [In Persian]
14. Foo S, Majid Sh, Mokhtar IA, Zhang X, Chang Y, Luyt B, et al. Information literacy skills of secondary school students in Singapore, *Aslib Journal of Information Management*, 2014; 66(1):54-76.
15. Baro EE, Endouware BC, Ubogu, JO. Awareness and use of online information resources by medical students at Dental State University in a Nigeria Library. *Hi Tech News* 2011; 28 (10):11-17.
16. Sharma CH, Singh L, Sharma, R. Usage and acceptability of e-resources in National Dairy Research Institute (NDRI) and National Bureau of Animal Genetic Resources (NBAGR), India. *Electronic Library* 2011; 29 (6): 803–16.

برتال جامع علوم انسانی

Information Seeking Skills in Online Medical Databases and its Relationship with Background Variable: A Study among Students of Babol University of Medical Sciences, Iran*

Mahboubeh Alijanpour¹, Heidar Mokhtari², Fatemeh Alijanpour³

Original Article

Abstract

Introduction: Due to increase in information volume, the skills in searching information from scientific databases have become a necessity for researchers. This research aimed to assess the skills in searching information from online databases included in Iranian National Medical Digital Library among students in Babol University of Medical Sciences, Iran.

Methods: This study was an applied research that conducted as a descriptive study. Study sample Included 335 students majoring in Babol University of Medical Sciences during the academic Year of 2011-2012 (N=2600). They were selected by using stratified random sampling. Study Instrument was a researcher-made questionnaire that its validity was confirmed by medical library and information science specialists and its reliability questionnaire by Cronbach alpha test was $\alpha=0/89$. Data was analyzed by using descriptive statistics and inferential statistical (U Mann-Whitney and Kruskal-Wallis Tests) in SPSS 16 software.

Results: There was no significant difference between male and female students as to their searching skills. Their skills in searching online databases were significantly different based on their academic levels and majoring fields. Only 11.5 percent of students have medium and high level skills in searching online databases and the skills of 69.2 percent was low. 19.3 percent had no searching skills.

Conclusion: Regarding the effect of academic levels and majoring fields on students' information searching skills, these variables are worth considering in information seeking skills training. The skills in searching online databases are not satisfying among the students of medical universities. Then, it is proposed that regular courses to be held and effective awareness to be informed.

Keywords: Students; Databases; Universities

Received: 31 Jul, 2013

Accepted: 2 Mar, 2014

Citation: Alijanpour M, Mokhtari H, Alijanpour F. **Information Seeking Skills in Online Medical Databases and its relationship with background variable: A Study among Students of Babol University of Medical Sciences, Iran.** Health Inf Manage 2015; 11(7):984.

*- This article resulted from self made research that no funded by anything organization.

1- Young Researchers and Elite Club, Islamic Azad University, Firuzkuh branch, Firuzkuh, Iran (Corresponding Author)
Email: mahboubahalijanpour@yahoo.com

2- Assistant Professor, Department of Library and Information Science, Payame Noor University, Iran

3- BSc, Educational Science, Department of Educational Science, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mazandaran University, Babolsar, Iran